

Regeringskansliet /
Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om slutbetänkandet Frihet från våld, förtryck och utnyttjande (SOU 2025:28)

Er beteckning: A2025/00432

Sammanfattning

Länsstyrelsen Stockholm välkomnar och tillstyrker majoriteten av förslagen i slutbetänkandet.

Synpunkter

1.10 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:995) om länsstyrelsernas regionala arbete mot mäns våld mot kvinnor

Gällande förslaget om att ta bort *sexuellt våld* från de våldsformer som omfattar uppdraget anser Länsstyrelsen att det borde vara motiverat att även fortsättningsvis inbegripa denna våldsform. Utredningen argumenterar för att sexuellt våld fångas upp av de andra våldstyperna i förslaget - mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel. Dock ser Länsstyrelsen att det finns signalvärde i att fortsatt inkludera sexuellt våld. Det sexuella våldet utgör ofta en stor del av det våld som flickor och kvinnor utsätts för, forskning visar att det sexuella våldet är särskilt traumatiserande, och det är en våldsform som inte i samma utsträckning fångas upp av de verksamheter som arbetar med mäns våld mot kvinnor i stort.

Något som däremot talar för att sexuellt våld stryks från förordningen är att som förordningen är skriven så blir begreppet sexuellt våld för specifikt i jämförelse med övriga våldstyper. Om det sexuella våldet stryks från förordningen vill Länsstyrelsen lyfta vikten av att Länsstyrelsen fortsatt synliggör det sexuella våldet

både i det strategiska och operativa arbetet på regional och lokal nivå.

8.1.6 Det krävs ökad samordning för att stärka kunskapskedjan

Länsstyrelsen saknar i slutbetänkandet förslag på en förvaltande struktur av arbetssätt och metoder inom området. Idag tas metoder och arbetssätt inte sällan fram och drivs av privata aktörer, vilket kan medföra höga kostnader för kommuner och regioner och på så vis motverka implementering av nya metoder och arbetssätt. Civilsamhället är en annan aktör när det handlar om att ta fram nya och innovativa metoder, även här kan det finnas en sårbarhet i förvaltningen när det kommer till långsiktighet och utveckling, främst på grund av resurser. Många kommuner tar fram användbara metoder men har med anledning av det kommunala ansvaret ingen möjlighet att sprida eller förvalta dessa i relation till andra kommuner. Tillfälliga uppdrag till nationella myndigheter att ta fram metoder och arbetssätt leder också till material som inte förvaltas över tid. Sammantaget behövs här en struktur i styrkedjan där en eller flera aktörer ges ansvar för förvaltning.

8.2 Samordningscentrumets uppgifter och organisation

Länsstyrelsen anser att beskrivningen av det föreslagna samordningscentrets uppgifter behöver konkretiseras. Vi saknar tydliga skrivningar om *hur* arbetet inom samordningscentrumet ska bedrivas, inte bara vad centrumet ska syfta till.

Länsstyrelsen ser vidare behov av att förtydliga vilka roller från respektive myndighet som ska delta i samordningscentrumet. För att samordningscentrumet ska kunna göra skillnad är det avgörande att de som deltar i det myndighetsgemensamma samarbetet vid samordningscentrumet har mandat att utveckla arbetet i sin myndighet utifrån de behov som framkommer inom samordningscentrumet.

Länsstyrelsen vill understryka vikten av att samordningscentrumet tar hänsyn till redan befintliga samordningsstrukturer inom området. Risken är annars att skapa parallella samordnande strukturer som tar resurser ifrån varandra snarare än att komplettera och stärka varandra.

8.3 Regeringen bör ändra flera centrala myndigheters uppgifter och uppdrag

Länsstyrelsen befarar att centrala myndigheters uppdrag att ingå i samordningscentrumet kan få negativa konsekvenser för länsstyrelsernas regionala samverkansstrukturer, genom att aktuella myndigheter väljer att inte ingå i flera olika samverkansstrukturer. Det är avgörande att den nationella och den regionala samverkansstrukturen inte blir parallella spår som i värsta fall motverkar varandra, utan att de samordnas för att komplettera och stärka varandra.

10.1 Mer effektivt med en samlad strategi

Länsstyrelsen gör samma bedömning som utredningen om att en särskild strategi för hedersrelaterat våld och förtryck skulle försvåra ett samordnat arbete för att förebygga och bekämpa samtliga våldsformer som omfattar det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet. Länsstyrelsen är positiv till förslagen om att förstärka och utveckla arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck genom tydliga skrivningar i den förslagna strategin.

11.2.5 Återfallsförebyggande arbete – ett utvecklingsarbete som når fler

Länsstyrelsen anser att det formulerade målet gällande återfallsförebyggande arbetet är otydligt. Övriga målen har större tydlighet med ord som "förbättrat", "ökad" och "stärkta". Länsstyrelsen önskar därför att även detta mål ska vara tydligare formulerat och föreslår *Återfallsförebyggande arbete – förstärkt arbete för att nå ut till fler*.

12.1.10 Återfallsförebyggande arbete – ett utvecklingsarbete som når fler

Länsstyrelsen saknar ett resonemang kring behovet av ett arbete för att förbättra förutsättningarna för att identifiera personer som utövar eller har utövat våld i nära relationer. Länsstyrelsen ser att kommunernas stora utmaning är att just identifiera och motivera målgruppen till insats och att det behövs kunskap om hur man gör detta. FoU Nordvästs rapport *Insatser för personer som utövat våld i nära relation – en kartläggning i Stockholms län från 2024* visar att samtliga kommuner i Stockholms län kan erbjuda insatser till

personer som utövar eller har utövat våld i nära relationer och att utmaningen är dels att identifiera, dels att motivera målgruppen till insatserna.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen vill lyfta vikten av att det i strategin skrivs fram att alla kön kan utsättas för våld. På individnivå är det viktigt att alla oavsett kön erbjuds stöd för sin utsatthet, inklusive pojkar, män och ickebinära. Det är viktigt att behålla fokus på kvinnor och flickors utsatthet på våld, men strategin bör samtidigt kunna vara inkluderande.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av vikarierande länsöverdirektör Claes Lindgren med utvecklingsledare Anija Johansson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Anna Conzen och tillförordnad chefsjurist Shiva Norvad medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.